

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové, soudce Mgr. Marka Žimy a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové ve věci

žalobkyně: **nezletilá X**
zastoupena zákonným zástupcem X
oba státní příslušníci Vietnamské socialistické republiky
oba bytem X
zastoupena advokátem Mgr. Ing. Duy Le Ducem
sídlem Petržálkova 2583/15, 158 00 Praha 5

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

**v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované z 22. 7. 2021, čj. MV-98709-4/SO-2021
o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě**

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou k zdejšímu soudu 30. 8. 2021 se žalobkyně domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované. Jím zamítla žalobkynino odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, kterým ministerstvo zastavilo řízení o žádosti žalobkyně o vydání povolení k trvalému pobytu.
2. Žalobkyně zároveň požádala o přiznání odkladného účinku žalobě. Odkázala na příslušnou právní úpravu a rozsáhle citovala z usnesení Nejvyššího správního soudu z 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011-100, s tím, že jeho závěry jsou použitelné i na její případ. Uvedla, že se narodila na území České republiky X a pokud by jí odkladný účinek nebyl přiznán, byla by nucena opustit Českou republiku. To by pro ni i její rodiče mělo katastrofální následky, neboť by došlo k rozdělení celé rodiny, která je zde prakticky plně integrována. Takový následek by představoval významný zásah do práva žalobkyně na soukromý a rodinný život. Zároveň poukázala na své právo na spravedlivý proces, které by bylo porušeno, pokud by z území vycestovala.
3. Žalovaná s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě nesouhlasí. Poukázala na mimořádnost institutu přiznání odkladného účinku s tím, že důvody uváděné žalobkyní využití tohoto institutu neodůvodňují. Napadené rozhodnutí nemá za následek povinnost žalobkyně opustit území České republiky. Tato povinnost by vznikla až na základě uloženého správního vyhoštění. Proti němu se může žalobkyně samostatně bránit. Na podporu své argumentace odkázala žalobkyně na nálezy Ústavního soudu z 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11, a usnesení zdejšího soudu z 24. 9. 2015, čj. 10 A 140/2015-22, a ze 17. 7. 2015, čj. 3 A 160/2014-35. Podmínky pro přiznání odkladného účinku nejsou splněny, ani pokud by žalobkyni vycestování hrozilo již v důsledku napadeného rozhodnutí, neboť to nestaví nepřekonatelnou bariéru mezi žalobkyní a Českou republiku. Žalobkyni nebyl

Shodu s prvopisem potvrzuje X

uložen zákaz pobytu, takže si pobyt může upravit jiným způsobem. Zastupitelský úřad může navíc v odůvodněných případech upustit od osobního podání žádosti. Porušeno nebude ani právo žalobkyně na spravedlivý proces, neboť v tomto typu řízení probíhá soudní řízení typicky bez ústního jednání. Žalobkyně je zastoupena advokátem a je evidentní, že se všechny úkony odehrají v jeho režii bez participace žalobkyně.

4. Soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku a dospěl k závěru, že je důvodný.
5. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*
6. Přiznání odkladného účinku má povahu mimořádného opatření, neboť soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí. Odkladný účinek lze přiznat jen v případech ojedinělých, kdy nelze jinak dosáhnout toho, aby konečný úspěch žaloby nebyl jen formální, nýbrž i faktický. Žalobkyně je v návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě povinna vylíčit újmu, která jí hrozí (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu z 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50).
7. Předně je třeba odmítnout argumentaci žalované, že by případná újma žalobkyni vznikla až správním vyhoštěním. Žalobkyně aktuálně nemá pobytové oprávnění a nelze přepokládat, že bude újmě způsobené povinností vycestovat předcházet nelegálním pobytem. Tím by se mj. vystavila riziku, že bude správně vyhoštěna, s čímž je navíc spojen zákaz pobytu na území EU na určitou dobu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu z 18. 8. 2011, čj. 5 As 73/2011-100). Obdobnou argumentaci žalované správní soudy dlouhodobě a opakovaně odmítají, a musí jí být proto zřejmé, že újma žalobkyni vzniká již v důsledku napadeného rozhodnutí, nikoliv až správním vyhoštěním (za všechna rozhodnutí srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu z 11. 3. 2019, čj. 5 Azs 36/2019-25, z 28. 1. 2021, čj. 5 Azs 388/2020-38, a z 10. 3. 2021, čj. 10 Azs 40/2021-35). Rozhodnutí, na které žalovaná odkazovala, jsou (výrazně) staršího data, než posledně uvedená konstantní rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu. Žalovanou citovaný závěr v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 23/11 vyslovil Ústavní soud v řízení o návrhu na zrušení ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, které vylučovalo soudní přezkum rozhodnutí o neudělení víza. Jednalo se tedy o zcela jiný typ přezkumu, a proto závěry Ústavního soudu nelze do rozhodování o odkladném účinku převádět.
8. Soud se dále zabýval otázkou, zda by přiznání odkladného účinku bylo způsobilé něco změnit na žalobkynině pobytovém oprávnění. Pro děti narozené cizincům s povoleným trvalým pobytem zavádí § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců fikci trvalého pobytu, a to za podmínky, že zákonný zástupce dítěte podá do 60 dnů ode dne narození žádost o udělení povolení k trvalému pobytu. V případě podání žádosti o povolení trvalého pobytu se pobyt narozeného cizince od okamžiku narození do právní moci rozhodnutí o této žádosti považuje za pobyt trvalý. V právě posuzované věci je spor právě o včasnost podané žádosti, resp. o omluvitelnost zmeškání lhůty k jejímu podání. Žalobkyně argumentuje mj. výjimečností situace v době koronavirové pandemie. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že oba žalobkynini rodiče mají na území České republiky povolení k trvalému pobytu. Pobyt žalobkyně na území České republiky tak byl až do právní moci rozhodnutí o podané žádosti v souladu s právem. Přiznáním odkladného účinku dojde k pozastavení účinků

napadeného rozhodnutí a obnovení fikce trvalého pobytu žalobkyně. Tím bude zajištěn její legální pobyt na území České republiky do skončení soudního řízení.

9. Soud nesouhlasí s argumentací žalobkyně ohledně práva na spravedlivý proces a osobní účast v soudním řízení. Ty totiž samy o sobě nemohou být bez dalších individuálních okolností či specifík soudního řízení důvodem pro přiznání odkladného účinku (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS). V případě žalobkyně je navíc zcela zřejmé, že její aktivní účast na soudním řízení je pro její nízký věk zcela vyloučena. Stejně tak možnost udílet pokyny advokátu. Zásah do práva na spravedlivý proces proto přiznání odkladného účinku neodůvodňuje.
10. Za zásadní však soud považuje hrozící újmu spojenou s nutností vycestovat z České republiky, kde žijí oba rodiče žalobkyně, kteří zde mají i trvalý pobyt. Újma je v tomto případě o to výraznější, že žalobkyni je sedm měsíců. Její odloučení od celé rodiny je tak v zásadě nemožné, resp. by zásadně ohrozilo její zdraví a vývoj. Následky napadeného rozhodnutí proto pro žalobkyni představují výraznou újmu a závažný zásah do jejího základního práva na soukromý a rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Přiznání odkladného účinku je zároveň i v nejlepším zájmu žalobkyně jako nezletilého dítěte, přičemž soud k tomuto zájmu musí přihlížet jako přednímu hledisku dle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte (srov. shodné závěry v nedávném usnesení Krajského soudu v Praze z 8. 1. 2021, čj. 43 A 1/2021-38, publikovaném v Soudních rozhledech č. 6/2021).
11. Soud nezjistil, že by přiznáním odkladného účinku hrozila jakákoli újma jiným osobám. Současně neshledal žádné konkrétní okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by samotné přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Je přitom především na žalované, aby tvrdila případné skutečnosti, na jejichž základě se domnívá, že je přiznání odkladného účinku v rozporu s veřejným zájmem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu z 21. 8. 2013, čj. 6 As 81/2013-51, a z 19. 11. 2020, čj. 5 Azs 314/2020-45). Žalovaná žádné konkrétní skutečnosti v tomto směru neuvedla a žádné nevyplývají ani z podkladů, které má soud k dispozici. Samotná skutečnost, že existuje kolidující veřejný zájem na tom, aby na území České republiky nepobývali cizinci bez platného pobytového titulu, nepostačuje k závěru, že přiznání odkladného účinku je v rozporu s veřejným zájmem. Vždy je třeba vážit intenzitu narušení veřejného zájmu s intenzitou hrozícího zásahu do základních práv žalobkyně (viz usnesení Nejvyššího správního soudu z 6. 8. 2008, čj. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Újma hrozící žalobkyni je v posuzované věci větší než narušení veřejného zájmu.
12. S ohledem na splnění podmínek § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přiznal žalobě odkladný účinek. Přiznáním odkladného účinku soud nijak nepředjímá rozhodnutí ve věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Praha 16. září 2021

JUDr. Hana Veberová v. r.
předsedkyně senátu